

شوراها و شهرداری‌ها تأثیر دارد، مثلاً منجر به ایجاد شورای قوی و شهردار ضعیف یا برعکس شود، تأثیر آن بر تحقق اقتصاد مقاومتی چیست؟

ما برای تمرین کار دموکراتیک عرصه کم داریم و کار جمعی را خیلی سخت انجام می‌دهیم، همیشه دنبال یک نفر هستیم که کار را به پیش ببرد و ما دنبال او برویم، قدرت مدیر برای این جور جوامع مفید است البته قدرتی که نظارت بر آن وجود داشته باشد و بتوان یقه مدیر را گرفت.

در حقیقت کار شورایی خیلی سخت به نتیجه می‌رسد و در شوراهایی مثل مشهد ممکن است تصمیمات سخت و بد گرفته شود اما نمی‌شود مسائل شهری را از روش‌های سیاسی حل کرد و نتیجتاً اگر شهردار قوی و شورانیز پرسش‌گری قوی باشد، کمتر لنگ می‌زند و زودتر و بهتر تصمیم گرفته می‌شود.

من خودم از شهردار قوی‌تر دفاع می‌کنم و نمونه خوب آن قالیباف است، در مقابل شورای تهران هم قوی است و استنطاق می‌کند، با این حال اداره شهر کار دشواری است به‌ویژه کلان‌شهرها که مسائل در آن پیچیده‌تر است و تا می‌شود باید توازن بین دشواری اداره و میزان اختیارات برقرار باشد.

■ الان بودجه شهرداری تهران ۱۷ هزار میلیارد اعلام شده اما

سیستم حسابرسی و نظارتی مشخصی نیست، در مقابل شفافیت در بحث اقتصاد مقاومتی مورد تأکید رهبر معظم انقلاب بوده، چه راهکاری وجود دارد تا در بحث مدیریت شهری سیستم نظارتی ایجاد شود؟

هر جا پول است، باید حسابرسی هم امکان‌پذیر باشد، اگر حسابرسی هم امکان‌پذیر باشد، باید حسابداری وجود داشته باشد، اگر حسابداری نباشد، نمی‌توان پاسخ داد.

شهرداری‌ها نهادهای نسبتاً آزادی بودند و یکی از مجاری رشد فساد در کشور شهرداری‌ها بوده و هستند، در حال حاضر یک ترتیباتی دادند تا فساد کاهش پیدا کند مثل کاهش ارتباط متقاضیان با مجریان، یکسری تغییر ساختارها می‌تواند فساد را کم کند.

از سوی دیگر باید ماهیت افرادی که می‌آیند سرکار را شناسایی کرد، فساد در شهرداری باید از طریق تغییر کاهش ساختارهای فسادپذیر و افزایش آدم‌هایی که با سلامت کار می‌کنند کاهش یابد؛ اما متأسفانه چون ما به مرحله فساد سیستمی رسیدیم، نمی‌توان فسادپذیری را کاهش داد.

فساد سیستمی مرحله‌ای است که دستگاه‌های مبارزه با فساد خودشان آلوده می‌شوند، در این شرایط فاسدها نمی‌توانند ساختارها را عوض کنند. ■

گفت‌وگو با دکتر توکلی، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی

فساد ستیزی در نهاد فسادخیز

گردش مالی بالای شهرداری‌ها و تأثیرگذاری گسترده فرهنگی، اجتماعی و به تبع آن سیاسی، سبب شده است که این نهاد عمومی یکی از محل‌های فساد خیز باشد، یکی از تأکیدات رهبر معظم انقلاب در بحث اقتصاد مقاومتی نیز همین مبارزه با فساد و شفافیت اقتصادی است، در این رابطه نظر دکتر احمد توکلی را که در پیگیری پرونده‌های بزرگ فساد مالی همچون استایات اوایل و معاون اول رئیس دولت نهم، پرچمدار شفافیت و فساد ستیزی بوده است، جویا شدیم، در ادامه این گفت‌وگو را بخوانید.

■ شهرداری‌ها را می‌توان از یک جهت با دولت مقایسه کرد، در اقتصاد ایران دولت به درآمدهای نفتی وابستگی دارد و اقتصاد مقاومتی می‌تواند این اعتیاد را کاهش دهد و شهرداری‌ها هم به تراکم فروشی و تخلفات وابستگی دارند و از این جهت ساختار مشابه دارند، چگونه می‌شود ساختار درآمدی شهرداری‌ها را اصلاح کرد؟

عوارض مثل مالیات است، از این جهت که حاصل کار کرد اقتصاد شهری است، همچنان که نفت فروشی در اقتصاد ملی ناهنجاری درست می‌کند، هوا فروشی هم یک ناهنجاری است و موجب باریک شدن کوچه و خیابان و ناهنجاری‌های کالبدی شده و گرفتاری‌های شهری به وجود می‌آید؛ بخش عمده‌ای از رضایت و نارضایتی مردم دست شهرداری‌هاست و اگر شهرداری برای مشاغل آلوده‌ساز در مکان مناسبی جایابی نکند، مردم معذب می‌شوند.

مردم فرقی بین شهرداری و حکومت ملی نمی‌گذارند، گرچه از نظر قانونی وزیر کشور نمی‌تواند بر شهردار تحکم کند اما امور حکومت باید با تفاهم انجام شود. وقتی مردم محیط شهری‌شان آلوده باشد و خدمات شهری به قدر کفایت در دسترسشان نباشد، ناراضی می‌شوند. الان شورا، مجلس، دولت و شهرداری‌ها را داریم اما حکومت محلی در مورد شهرداری‌ها و شورای شهرها نارسا است، گاهی مجلس بر کار کرد صحیح شهرداری‌ها و شورای شهرها تأثیرات غیرمستقیم مخمل می‌گذارد، آن‌هم به این علت که برخی از نمایندگان دوست دارند از ظرفیت شهر برای رأی در دوره‌های بعد و تقسیم قدرت بین خود و دوستانشان استفاده کنند.

■ نگاه شما درباره انتخاب شهردار که دولت در آن دخالت کند، چیست؟

این نگاه دو ضرر دارد، وقتی دولت در امور شهرداری‌ها زیاد دخالت می‌کند، برای شهرداری‌ها هم توقع ایجاد می‌شود که به همین نسبت پول هم از دولت بگیرند، این گونه است که وابستگی به نفت ایجاد می‌شود؛ نکته دیگر این است که دولت مسئولیت خود را با این دخالت بالا می‌برد. الان دولت می‌تواند خیلی از امور را به گردن شوراها بیندازد و خود را کنار بکشد اما اگر این کار را بکند، دیگر نمی‌تواند خود را کنار بکشد.

■ لایحه‌ای توسط دولت در حال تنظیم است که در آن موضوع نحوه انتخاب شهردار و حوزه اختیارات شوراها آمده است، آیا این مسئله بر مدل رابطه